

Lekcje „Królewska szkoła on-line”

"Królewska szkoła on-line" - lekcje prowadzone przez edukatorów na żywo (Zoom). Proponujemy tematy **dla szkół podstawowych i ponadpodstawowych (opisy poniżej)**. Prowadzący, w nawiązaniu do podstawy programowej i w oparciu o dzieła sztuki znajdujące się w Zamku Królewskim w Warszawie, rozmawiają z uczniami na tematy z historii, sztuki i kultury. Wybranim tematom z cyklu #ZamieńSzkolęNaZamek towarzyszą dodatkowo bezpłatne karty pracy, filmy i profesjonalne nagrania tekstów literackich w wykonaniu aktora. Nasze lekcje to wiedza i edukacja wizualna jednocześnie. Zapraszamy!

Czas trwania lekcji 40-75 min/ do ustalenia. Koszt zajęć **120 zł za klasę**.

Lekcje można zamawiać w ramach programu ***Klasa w Warszawie, Warszawa z klasą***

[Formularz zamówienia lekcji TUTAJ>](#)

[Regulamin rezerwacji lekcji muzealnych >](#)

Szkoła podstawowa:

KLASY: I - IV

1. JAK RATOWANO ZAMKOWE SKARBY? OPOWIESCI O ZNISZCZENIU I ODBUDOWIE ZAMKU KRÓLEWSKIEGO W WARSZAWIE, kl. I-IV #JubileuszZamku

Zapraszamy najmłodszych uczniów do wzięcia udziału w wyjątkowej lekcji. Przeniesiemy się w czasie do dramatycznych lat wojny, poznamy prawdziwych bohaterów, którzy z narażeniem życia ratowali zamkowe skarby.

Czy chcecie wiedzieć co się uratowało i komu zawdzięczamy odbudowę Zamku? Podczas zajęć uczniowie poznają wojenne losy Zamku, specjalistów którzy przyczynili się do jego odbudowy: architektów, dawnych rzemieślników i konserwatorów.

2. CANALETTO – ULUBIONY MALARZ KRÓLA, kl. I–III

Bernardo Bellotto zw. Canalettem namalował dla króla Stanisława Augusta cykl obrazów przedstawiających Warszawę. Dzięki nim możemy przenieść uczniów na ulice XVIII-wiecznego miasta, posłuchać jego odgłosów i zobaczyć, jak żyli i wyglądali wówczas ludzie. Zapraszamy w podróż w czasie w trakcie zamkowej lekcji on-line.

3. KRÓL W RAMIE, NA ŚCIANIE, kl. I–III

Portret, czyli artystyczny wizerunek, to sprawa bardzo ważna dla każdego króla. W dawnych czasach, kiedy nie istniała fotografia, królewska malarnia wykonywała tych portretów bardzo, bardzo wiele. Oglądając uważnie różne rodzaje portretów (reprezentacyjne, prywatne), uczniowie poznają insygnia władzy królewskiej, symbolikę kolorów i znaków (korona, berło, jabłko).

4. SPOTKAJMY SIĘ NA KRÓLEWSKIM DWORZE, kl. I–III

Zapraszamy na wirtualną przechadzkę po najpiękniejszych królewskich apartamentach. Podczas lekcji uczniowie poznają życie dworskie i znaczenie ceremoniału. Zastanowią się, kto mógł odwiedzić króla, co monarcha jadł na śniadanie i jak należało się zachowywać w jego obecności. Zapraszamy do wspólnego odkrywania tych tajemnic podczas zamkowej lekcji

5. WITAJ MAJOWA JUTRZENKO, CZYLI O KONSTYTUCJI 3 MAJA I JANIE MATEJCE, kl. II–III

Obraz Jana Matejki Konstytucja 3 Maja pojawia się w niezliczonych podręcznikach, programach, postach czy też okolicznościowych drukach ulotnych. Ale czy umiemy powiedzieć - co naprawdę namalował wielki mistrz pędzla? Na ile malarska wizja, odpowiada historycznej prawdzie? Podczas lekcji przybliżymy postać Jana Matejki, przedstawimy dzieje obrazu Konstytucja 3 Maja. Uczniowie poznają wydarzenie przedstawione na płótnie oraz dowiedzą się jak należy je odczytywać.

Uzupełnieniem lekcji może być obejrzenie filmu>

KLASY: IV - VIII

1. CANALETTO W WARSZAWIE, kl. IV–VIII

Canaletto to przydomek włoskiego malarza, Bernarda Bellotta. Przybył on do Warszawy z Wenecji i zaprzyjaźnił się z królem Stanisławem Augustem. W Warszawie na prośbę króla namalował kilkadziesiąt obrazów, które znajdują się w zbiorach Zamku. Podczas lekcji uczniowie usłyszą opowieść o Sali Canaletta, gdzie znajdują się najpiękniejsze obrazy Bellotta, i dowiedzą się, co to jest weduta i sztafaż.

2. MAŻ W MAŻ, CZYLI JAK SZLACHTA KRÓLA WYBIERAŁA, kl. IV–VIII

W Polsce już pod koniec XVI w. każdy obywatel (szlachcic) uzyskał czynne i bierne prawo wyborcze. Mógł osobiście wybierać króla, a nawet kandydować na ten urząd. Z czego wynikała uprzywilejowana pozycja stanu szlacheckiego? Na jakich zasadach przeprowadzano wolną elekcję? Czym były artykuły henrykowskie i pacta conventa? Jaki był bilans korzyści i strat elekcji wiritim? Na te i inne pytania uczniowie poznają odpowiedź podczas zamkowej lekcji on-line.

3. NA KRÓLEWSKIM DWORZE, kl. IV–VIII

Zamek Królewski w Warszawie to wspaniała, rozległa rezydencja. Podczas lekcji on-line uczniowie dowiedzą się, jak naprawdę wyglądało codzienne życie króla w tej wyjątkowej przestrzeni, czy łatwo się żyło na królewskim dworze, a także czym była etykieta dworska i ceremoniał.

4. SALON ARTYSTYCZNY PRZY CZWARTKOWYM STOLE, kl. IV–VIII

Obiady czwartkowe to wyjątkowe spotkania, organizowane na wzór paryskich salonów literackich przez króla Stanisława Augusta, które gromadziły przy wspólnym stole literatów, naukowców i intelektualistów polskiego oświecenia. Rozmawiano o sztuce, literaturze i nauce przy wspaniałych potrawach królewskiego kuchmistrza. Spotkania okazały się wyjątkowe, bo

przyczyniły się do rozkwitu polskiej kultury czasów oświecenia.

5. W ŚWIECIE STAROŻYTNYCH MITÓW, kl. V–VIII #ZamieńSzkolęNaZamek

Marmurowy Apollo, mądra Atena, władczy Zeus - zamkowe spotkanie z antycznymi bóstwami i motywami. Wspaniałe obrazy i rzeźby z królewskiej kolekcji w znakomity sposób przybliżą dzieciom barwny świat mitologii. Lekcja ta doskonale sprawdzi się jako wprowadzanie do epoki, ale również jako powtórka antyku.

Tu do pobrania karta pracy. Wypełniona przez uczniów po zajęciach, pomoże im w utrwaleniu wiedzy.

6. ZNISZCZENIE I ODBUDOWA ZAMKU KRÓLEWSKIEGO, kl. V–VIII, #JubileuszZamku

Historia o poświęceniu, odwadze i wytrwałości ludzi, którzy przyczynili się do przywrócenia ważnego symbolu niezawisłości narodu, jakim jest Zamek Królewski w Warszawie. Podczas zajęć zaprezentujemy uczniom najważniejsze fakty z historii Zamku w XX wieku. Poznamy przyczyny, dla których Zamek został skazany na zagładę przez niemieckiego najeźdźcę. Wyłumaczymy powody wstrzymywania prac przy odbudowie przez powojenne władze komunistyczne. Zwrócimy uwagę na problemy, z którymi musieli borykać się budowniczowie Zamku. Zaprezentujemy unikatowe zdjęcia, pokażemy to, co udało się uratować i przywrócić z dawnego Zamku. Wyłumaczymy, dlaczego odbudowany gmach, znalazł się na prestiżowej liście światowego dziedzictwa UNESCO.

Uczestnicy spotkania zapoznają się z pojęciami:

- rekonstrukcja, renowacja, konserwacja
- praca archeologa, historyka i konserwatora
- ochrona dziedzictwa kultury.

7. STANISŁAW AUGUST I JEGO PANOWANIE, kl. VI-VIII #ZamieńSzkolęNaZamek

Co ważnego wydarzyło się w czasie panowania Stanisława Augusta? Kto i w jaki sposób próbował naprawić kraj? Jak doszło do trzech rozbiorów? Czym była konfederacja barska a czym targowicka? A wreszcie, co ostatni król Polski robił aby uchronić kraj przed upadkiem i czy mógł postąpić inaczej? Na te i wiele innych pytań odpowiemy podczas lekcji Stanisław August i jego panowanie. Uczniowie zobaczą sale zamkowe, które były świadkami ważnych wydarzeń w XVIII w. oraz dzieła sztuki z nimi związane. Zajęcia są dedykowane dla uczniów, którzy chcą utrwalić i uporządkować wiedzę o czasach Stanisława Augusta.

Tu do pobrania karta pracy. Wypełniona przez uczniów po zajęciach, pomoże im w utrwaleniu wiedzy.

8. WITAJ MAJOWA JUTRZENKO, CZYLI O KONSTYTUCJI 3 MAJA I JANIE MATEJCE, kl. IV-VIII

Obraz Jana Matejki Konstytucja 3 Maja pojawia się w niezliczonych podręcznikach, programach, postach czy też okolicznościowych drukach ulotnych. Ale czy umiemy powiedzieć - co naprawdę namalował wielki mistrz pędzla? Na ile malarska wizja, odpowiada historycznej prawdzie? Podczas lekcji przybliżymy postać Jana Matejki, przedstawimy dzieje obrazu Konstytucja 3

Maja. Uczniowie poznają wydarzenie przedstawione na płótnie oraz dowiedzą się jak należy je odczytywać.

[Uzupełnieniem lekcji może być obejrzenie filmu>](#)

9. POLONIA ZNOWU MOŻE SIĘ UŚMIECHNAĆ – HISTORIA 20-LECIA MIĘDZYWOJENNEGO NA ZAMKU I WOKÓŁ NIEGO, kl. VII–VIII #ZamieńSzkolęNaZamek

Czy Zamek Królewski w Warszawie zawsze był siedzibą króla? Otóż nie. Po odzyskaniu niepodległości w 1918 r., kiedy Polska stała się republiką, 19 lutego 1919 r. decyzją ówczesnej Rady Ministrów uznano go reprezentacyjnym gmachem Rzeczypospolitej. A to oznacza, że miały tu miejsce wyjątkowo ważne wydarzenia lat 20. i 30. ubiegłego wieku. Szczególnie od kiedy 4 czerwca 1926 r. zamieszkał w Zamku prezydent Ignacy Mościcki. Dzięki bogatej ikonografii, często nieznanej, nasze spotkanie pozwoli nam poznać tamte lata i ludzi związanych z ówczesną polityką, kulturą i gospodarką. Spróbujemy ocenić ich sukcesy i porażki, i odpowiedzieć na pytanie czy "Polonia naprawdę mogła się uśmiechnąć".

[Uzupełnieniem do lekcji może być obejrzenie filmu >](#)

[Tu do pobrania karta pracy.](#) Wypełniona przez uczniów po zajęciach, pomoże im w utrwaleniu wiedzy.

10. KSIĄŻĘ, KRÓL, PREZYDENT, kl. VIII #ZamieńSzkolęNaZamek

Jak zmieniał się ustrój w Polsce w różnych epokach? Jakie procesy historyczne wpłynęły na wzmacnianie lub osłabianie prerogatyw poszczególnych typów władzy? Uczestników lekcji zabierzemy w podróż w czasie od średniowiecza po historię najnowszą i wspólnie zastanowimy nad historycznymi dokumentami, takimi jak artykuły henrykowskie, konstytucje – od Trzeciomajowej z 1791 r. po Konstytucję RP z 1997 r., które zmieniały system polityczny w naszym państwie. Zamek warszawski, który pełnił funkcję siedziby książąt, królów oraz jednego z prezydentów II RP będzie dla tego tematu idealną przestrzenią. Lekcja stanowi doskonałą formę powtórzenia materiału przed różnego typu egzaminami z historii oraz WOS.

[Tu do pobrania karta pracy.](#) Wypełniona przez uczniów po zajęciach, pomoże im w utrwaleniu wiedzy.

Podczas rezerwacji zajęć prosimy o dopisek "online" przy tytule.

Szkoła ponadpodstawowa:

---

1. ZAINSPIROWANI ANTYKIEM – SALA WIELKA ZAMKU KRÓLEWSKIEGO W WARSZAWIE

Kultura starożytnej Grecji i Rzymu to podstawa cywilizacji europejskiej. Ustalone w tym czasie kanony piękna inspirowały artystów wszystkich epok i do dziś nie straciły na swojej atrakcyjności. Zapraszamy do Sali Wielkiej Zamku Królewskiego, gdzie pokażemy uczniom, jak wykorzystywano motywy antyczne w czasach panowania ostatniego króla polski.

2. KSIĄŻĘ, KRÓL, PREZYDENT #ZamieńSzkolęNaZamek

Jak zmieniał się ustrój w Polsce w różnych epokach? Jakie procesy historyczne wpłynęły na wzmacnianie lub osłabianie prerogatyw poszczególnych typów władzy? Uczestników lekcji zabierzemy w podróż w czasie od średniowiecza po historię najnowszą i wspólnie zastanowimy nad historycznymi dokumentami, takimi jak artykuły henrykowskie, konstytucje – od Trzeciomajowej z 1791 r. po Konstytucję RP z 1997 r., które zmieniały system polityczny w naszym państwie. Zamek warszawski, który pełnił funkcję siedziby książąt, królów oraz jednego z prezydentów II RP będzie dla tego tematu idealną przestrzenią. Lekcja stanowi doskonałą formę powtórzenia materiału przed różnego typu egzaminami z historii oraz WOS.

Tu do pobrania karta pracy. Wypełniona przez uczniów po zajęciach, pomoże im w utrwaleniu wiedzy.

3. OŚWIECENIE - EPOKA W PIGUŁCE #ZamieńSzkolęNaZamek

Lekcja może być wstępem do epoki lub jej podsumowaniem. Omawia najważniejsze myśli filozoficzne epoki: racjonalizm, empiryzm, liberalizm, deizm i inne. Na przykładzie wybranych obrazów i utworów literackich uczestnicy porównują style w literaturze i sztuce - klasycyzm, rococo i sentymentalizm. Przypomnieni zostaną najważniejsi filozofowie i myśliciele epoki (Kant, Wolter, Locke, Diderot) oraz poeci i pisarze polskiego Oświecenia z kręgu obiadów czwartkowych króla Stanisława Augusta (Krasicki, Naruszewicz, Trembecki, Konarski, Kołłątaj). Uczniowie będą mogli też wysłuchać profesjonalnych nagrań tekstów literackich wykonanych przez aktora.

Tu do pobrania karta pracy. Wypełniona przez uczniów po zajęciach, pomoże im w utrwaleniu wiedzy.

Dodatkowe zadanie dla chętnych. Czy praca redaktora jest trudna? Przekonaj się, napisz krótkie informacje prasowe na jeden z wybranych tematów.

4. REFORMY I UPADEK RZECZPOSPOLITEJ W CZASACH STANISŁAWA AUGUSTA #ZamieńSzkolęNaZamek

Czy Rzeczpospolita w momencie objęcia tronu przez Stanisława Augusta była skazana na upadek? Z czego wynikała słabość kraju i jakimi metodami można było unowocześnić i wzmocnić kraj? Lekcja Reformy i upadek Rzeczpospolitej w czasach Stanisława Augusta jest dedykowana uczniom szkół ponadpodstawowych, którzy chcieliby utwalić i uporządkować wiedzę z historii Polski w II poł. XVIII w. Zajęcia będą okazją do omówienia ważnych wydarzeń politycznych i kulturalnych tych czasów jak też do przyjrzenia się działaniom ostatniego króla Polski i ich ocenie.

Tu do pobrania karta pracy. Wypełniona przez uczniów po zajęciach, pomoże im w utrwaleniu wiedzy.

5. WITAJ MAJOWA JUTRZENKO, CZYLI O KONSTYTUCJI 3 MAJA I JANIE MATEJCE

Obraz Jana Matejki Konstytucja 3 Maja pojawia się w niezliczonych podręcznikach, programach, postach czy też okolicznościowych drukach ulotnych. Ale czy umiemy powiedzieć - co naprawdę namalował wielki mistrz pędzla? Na ile malarska wizja, odpowiada historycznej prawdzie? Podczas lekcji przybliżymy postać Jana Matejki, przedstawimy dzieje obrazu Konstytucja 3

Maja. Uczniowie poznają wydarzenie przedstawione na płótnie oraz dowiedzą się jak należy je odczytywać.

Uzupełnieniem lekcji może być obejrzenie filmu>

6. WE CZWARTEK OBIAD UCZONY – PRAWDY I MITY O SŁYNNYCH OBIADACH CZWARTKOWYCH

Stanisław August w czasach swojego panowania organizował na wzór paryskich salonów literackich spotkania popularnie zwane obiadami czwartkowymi. Zapraszani na nie polscy intelektualiści cenili wspaniałą kuchnię królewskiego kucharza, za prawdziwą ucztę uznając jednak przede wszystkim strawę duchową. Celem spotkań były rozmowy dotyczące sztuki, nauki, literatury. Wywarły one znaczący wpływ na rozwój kultury w Polsce. Popularność tematu, jakim są obiady czwartkowe, spowodowała, że powstało wiele nieprawdziwych informacji, niestety powielanych. Kto uczestniczył w spotkaniach, gdzie i kiedy się odbywały, jakie panowały zwyczaje przy stole.

7. POLONIA ZNOWU MOŻE SIĘ UŚMIECHNAĆ – HISTORIA 20-LECIA MIĘDZYWOJENNEGO NA ZAMKU I WOKÓŁ NIEGO #ZamieńSzkołęNaZamek

Czy Zamek Królewski w Warszawie zawsze był siedzibą króla? Otóż nie. Po odzyskaniu niepodległości w 1918 r., kiedy Polska stała się republiką, 19 lutego 1919 r. decyzją ówczesnej Rady Ministrów uznano go reprezentacyjnym gmachem Rzeczypospolitej. A to oznacza, że miały tu miejsce wyjątkowo ważne wydarzenia lat 20. i 30. ubiegłego wieku. Szczególnie od kiedy 4 czerwca 1926 r. zamieszkał w Zamku prezydent Ignacy Mościcki. Dzięki bogatej ikonografii, często nieznanej, nasze spotkanie pozwoli nam poznać tamte lata i ludzi związanych z ówczesną polityką, kulturą i gospodarką. Spróbujemy ocenić ich sukcesy i porażki, i odpowiedzieć na pytanie czy "Polonia naprawdę mogła się uśmiechnąć".

Uzupełnieniem do lekcji może być obejrzenie filmu >

Tu do pobrania karta pracy. Wypełniona przez uczniów po zajęciach, pomoże im w utrwaleniu wiedzy.

8. ZNISZCZENIE I ODBUDOWA ZAMKU KRÓLEWSKIEGO #JubileuszZamku

Czy wiecie, że w miejscu, gdzie dziś stoi Zamek, był pusty plac? Zniszczenie Zamku, a następnie wstrzymywanie przez długi czas prac restytucyjnych nie było dziełem przypadku. Historia zniszczenia i odbudowy Zamku daje świetną okazję do rozmowy na temat XX wiekowej historii Polski. Dzięki niej możemy uchwycić różnorodne konteksty (polityczny, społeczny, historyczny czy też ekonomiczny) naszych trudnych dziejów w historii najnowszej.

Historia odbudowy Zamku to również opowieść o ludziach, którzy mimo różnych trudności wykazali się odwagą, hartem ducha, wytrwałością i talentami, które pozwoliły przywrócić zniszczony zabytek. Ogrom pracy związany z odbudową wymagał wspólnego wysiłku przedstawicieli wielu zawodów – archeologów, historyków, architektów, konserwatorów i innych. Podczas zajęć uczniowie poznają historię zniszczenia i odbudowy Zamku. Wytłumaczymy pojęcia, takie jak rekonstrukcja, renowacja, konserwacja, oraz zastanowimy się nad znaczeniem muzeum jako miejsca ochrony dziedzictwa kultury.

Podczas rezerwacji zajęć prosimy o dopisek "online" przy tytule.

Zapraszamy do śledzenia naszego profilu Edukacja w Zamku Królewskim w Warszawie

- [W ŚWIECIE STAROŻYTNYCH MITÓW, kl. V–VIII \(822.0 KB\)](#) -
- [KARTA_PRACY_02.pdf \(669.1 KB\)](#) -
- [KARTA_PRACY_03.pdf \(293.9 KB\)](#) -
- [OŚWIECENIE - EPOKA W FIGUŁCE.pdf \(1.1 MB\)](#) -
- [KARTA_PRACY_04_Stanisław August i jego panowanie.pdf \(348.4 KB\)](#) -
- [KARTA_PRACY_05_Reformy i upadek Rzeczypospolitej.pdf \(903.7 KB\)](#) -
- [KSIAZE_KROL_PREZYDENT 6.pdf \(114.6 KB\)](#) -